

30.9.2013

1 Asia

Epäilty kilpailijoiden välinen kielletty yhteistyö lentomatikustajille myytävien tuotteiden hinnoittelussa

2 Osapuolet

Finavia Oyj (jäljempänä "Finavia")

Finnair Oyj

3 Ratkaisu

Asia poistetaan käsittelystä.

4 Asian vireilletulo

Kilpailuvirasto (1.1.2013 alkaen Kilpailu- ja kuluttajavirasto, jäljempänä virasto) käynnisti asiassa oma-aloitteisen selvityksen televisiokanava MTV3:n esitettyä 1.12.2010 ohjelman 45 minuuttia¹, jossa esitettiin väite Finavian ja Finnair Catering Oy:n (jäljempänä "Finnair Catering") välisestä kielletystä hinnoitteluyhteistyöstä Helsinki-Vantaan lentokentän Duty Free -myymälöissä.

5 Asiaselostus ja ratkaisun perustelut

Finavia ja Finnair Catering ylläpitävät Helsinki-Vantaan lentoaseman ns. Duty Free -myymälöitä. Viraston tekemien selvitysten perusteella oli epäiltävissä, että Finavia ja Finnair Catering olivat sopineet tai vähintäänkin vaihtaneet tietoa tulevasta hinnoittelustaan sekä yhdenmukaistaneet hinnoitteluaan tietojenvaihdon seurauksena ainakin vuodesta 2007 viraston suorittamiin tarkastuksiin asti alkoholi-, tupakka-, makeis-, kosmetiikka- ja parfyymituotteiden osalta.

Asian selvittämiseksi virasto toimitti kilpailunrajoituslain (480/1992, ml. muutossäädös 318/2004) 20 §:ssä tarkoitetut tarkastukset tutkinnan kohteina olevissa yhtiöissä 8.–16.12.2010. Virasto on lisäksi selvittänyt asiaa muun muassa kuulemalla tutkinnan kohteena olevien yhtiöiden edustajia ja entisiä työntekijöitä sekä hankkimalla kirjallisia selvityksiä ja lausuntoja.

Kilpailunrajoituslain (480/1992, ml. muutossäädös 318/2004) 7 §:n nojalla elinkeinonharjoittajalle, joka rikkoo 4 §:n säännöstä, määrätään seuraamusmaksu, jollei menettelyä ole pidettävä vähäisenä tai seuraamusmaksun määräämistä kilpailun turvaamisen kannalta muutoin pidetä perusteetomana. Mainitun lain 12 §:n nojalla viraston on ryhdyttävä tarpeellisiin toi-

¹ MTV3:n 45 minuuttia -ohjelman jakso "Lentoaseman vaiettu salaisuus" 1.12.2010.

30.9.2013

menpiteisiin kilpailunrajoituksen tai sen vahingollisten vaikutusten poistamiseksi, jos se katsoo elinkeinonharjoittajan rajoittavan kilpailua 4 §:ssä tarkoitetulla tavalla. Kilpailunrajoituslain 12 §:n hallituksen esityksen (HE 243/1997) yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan, että virasto voi jättää seuraamusmaksuesityksen tekemättä lähinnä tapauksissa, joissa on lain aikaisemman soveltamiskäytännön perusteella ilmeisen selvää, ettei seuraamusmaksua tulisi määräämään. Kilpailunrajoituslain 12 §:ssä on lisäksi huomioitu mahdollisuus viraston voimavarojen tarkoituksenmukaiseen kohdentamiseen. Asiaa on sittemmin täsmennetty kilpailulain (948/2011) 31 §:ssä, jonka hallituksen esityksen (HE 88/2010) yksityiskohtaisissa perusteluissa aiempaa selvemmin liitetään viraston tehtävät ja toimintavelvollisuus lain 1 §:ssä tarkoitettuun lain tavoitteeseen.

Viraston hallussa oleva näyttö epäilyistä rikkomuksesta on ajallisesti ja sisällöllisesti hajanaista ja ristiriitaista asianosaisina olevien yhtiöiden osalta. Edellä mainittu huomioon ottaen ja arvioituaan hallussaan olevaa näyttöä kokonaisuutena, virasto katsoo, ettei sillä ole riittäviä perusteita markkinaoikeusesityksen tekemiseen. Virasto on arviossaan ottanut huomioon myös viimeaikaisen oikeuskäytännön.²

6 Sovelletut säännökset

Laki kilpailunrajoituksista (480/1992, ml. muutossäädös 318/2004) 4 §, 7 § ja 12 §

Kilpailulaki (948/2011) 31 § ja 50 §

7 Muutoksenhaku

Viraston tässä asiassa antamaan päätökseen saa hakea muutosta markkinaoikeudelta kilpailulain 44 §:n mukaan siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

8 Lisätiedot

Lisätietoja antavat erikoistutkija Helena Kukkonen, puh. 029 505 3367 ja apulaisjohtaja Mika Hermas, puh. 029 505 3344, sähköposti etunimi.sukunimi@kkv.fi

² Esimerkiksi korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu Dnro:t 418/2/09 ja 402/2/09, taltio 1811, antopäivä 28.6.2011; Nikon Nordic AB sekä markkinaoikeuden ratkaisut MAO 642/2008, Dnro 230/05/KR, antopäivä 31.12.2008; Enontekiön taksiautoilijat ja MAO 27/2009, Dnro 568/05/KR, antopäivä 27.1.2009; Greendoor.